

Pwyllgor	Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
Teitl yr Adroddiad	Adroddiad ar ganlyniadau'r haf 2018
Dyddiad y cyfarfod	24 Ionawr 2019
Swyddog Perthnasol	Garem Jackson, Pennaeth Addysg
Aelod Cabinet Perthnasol	Cynghorydd Gareth Thomas

1. CYD-DESTUN

Data Cymharol

Mae cynnwys yr adroddiad hwn yn wahanol i'r hyn gyflwynwyd mewn blynyddoedd blaenorol oherwydd bod Llywodraeth Cymru yn cyflwyno newidiadau sylweddol i sut yr adroddir ar fesurau perfformiad. Yn dilyn ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar gyhoeddi asesiadau athrawon, bellach nid oes cyhoeddi data cymharol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3 yn yr ysgol, lefel yr awdurdod lleol na chonsortia. Felly y tu hwnt i gymhariaeth â chyfartaleddau cenedlaethol, nid oes unrhyw wybodaeth gymharol na meincnodol ar gael.

Newidiadau i Feysydd Dysgu y Cyfnod Sylfaen

Ym mis Hydref 2014, cafodd Meysydd Dysgu y Cyfnod Sylfaen ar gyfer Iaith, Llythrennedd a Sgiliau Cyfathrebu a Datblygiad Mathemategol eu diwygio fel eu bod wedi'u halinio â'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol (y FfLIRh) ac fel eu bod nhw'n gofyn llawer mwy. Yn unol â hyn, cafodd deilliannau'r Cyfnod Sylfaen eu haddasu er mwyn eu halinio â disgwyliadau uwch y Meysydd Dysgu diwygiedig.

Cafodd y Meysydd Dysgu diwygiedig eu cyflwyno ar sail statudol o fis Medi 2015 ymlaen. Golyga hyn mai'r cohort o blant a ddechreuodd yn y Derbyn ym mis Medi 2015 fydd yr un cyntaf i gael ei asesu'n ffurfiol yn erbyn y deilliannau ar eu newydd wedd ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen yn haf 2018. Felly, dylai cymariaethau o ganlyniadau'r Cyfnod Sylfaen gyda blynyddoedd blaenorol gael eu hosgoi gan nad ydynt yn cael eu mesur ar sail gymharol.

CA4 a CA5

Diweddarwyd canlyniadau CA4 ddiwedd Rhagfyr 2018, nid oedd y diweddariad yn cynnwys data Awdurdod am y Fagloraeth a Her Sgiliau Cymru.

CA5 – Ôl 16

Mae'r trefniadau cyfredol ar gyfer mesur perfformiad mewn chweched dosbarth ysgol ac mewn sefydliadau addysg bellach yn gwbl ar wahân. Caiff mesurau perfformiad eu cynhyrchu o systemau casglu data gan ddefnyddio methodolegau dadansoddi gwahanol. Golyga hyn na allwn gymharu deilliannau ar draws lleoliadau dysgu mewn modd ystyrlon.

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio ar ddatblygu set o fesurau cyson (cyrhaeddiad, gwerth ychwanegol a chyrchfannau) ar gyfer sefydliadau addysg bellach a chweched dosbarth er mwyn gallu cyhoeddi gwybodaeth ar lefel y darparwr a Chymru gyfan yn flynyddol. Mae'r gyfres arfaethedig o fesurau perfformiad yn cynnwys:

- Cyflawniad (Cyrhaeddiad dysgwyr sy'n ymgymryd â rhaglenni Safon Uwch, galwedigaethol a Bagloriaeth Cymru)
- Gwerth ychwanegol (Y cynnydd a wnaed gan ddysgwyr uwchlaw'r hyn fyddai'n ddisgwyliedig fel arfer, yn seiliedig ar eu cyrhaeddiad blaenorol a'u rhyw)
- Cyrchfannau (Cyfran y dysgwyr sy'n symud ymlaen at ddysgu pellach (yn cynnwys addysg uwch) a/neu gyflogaeth). Mae datganiad ystadegol ar wahân ar gyfer cyrchfannau ar gael yn 'Mesurau perfformiad cyson ar gyfer dysgu ôl 16 – Cyrchfannau dysgwyr'.

Ar gyfer 2018, mae ysgolion unigol wedi derbyn data ar y tri mesur uchod, ond nid oes data wedi ei gasglu a'i gyhoeddi ar gyfer awdurdodau.

O ganlyniad mae'r adroddiad yma'n cynnwys data CA5 a gyhoeddwyd ar Ragfyr 5ed 2018 SFR 120/2018

- Canran o ddysgwyr 17 oed yn ennill y Trothwy Lefel 3 (er mwyn cyrraedd y trothwy rhaid i ddysgwr ennill oiaf 2 A*-E Lefel A neu gyfatebol)
- Canran o ddysgwyr 17 oed yn ennill 3 A*-A
- Canran o ddysgwyr 17 oed yn ennill 3 A*-C

2. SAFONAU

CYNRADD

CYFNOD SYLFAEN

Tabl 1

Canran o ddisgyblion sy'n cyflawni'r Dangosydd Cyfnod Sylfaen (DCS)

	2015	2016	2017	2018
Gwynedd	86.8%	86.8%	86.6%	81.7%
Cymru	86.8%	87.0%	87.3%	82.6%

* Dylai cymariaethau o ganlyniadau'r Cyfnod Sylfaen gyda blynyddoedd blaenorol gael eu hosgoi gan nad ydynt yn cael eu mesur ar sail gymharol.

Mae canlyniadau yn y Cyfnod Sylfaen eleni yn dangos gostyngiad cenedlaethol o'r blynyddoedd blaenorol, y prif reswm am hyn yw'r defnydd am y tro cyntaf o ddeilliannau newydd mewn iaith a mathemateg o'r Fframwaith CS ar gyfer asesu. Mae llawer o athrawon dan yr argraff bod disgwyliadau uwch i gyrraedd Deilliant ac mae hyn yn un ffactor sydd wedi arwain felly at lai o ddisgyblion yn cyrraedd Deilliant 5.

Mae'r gostyngiad cenedlaethol yma yn y canlyniadau yn cael ei adlewyrchu yng nghanlyniadau Gwynedd. Mae GwE wedi rhagdybio hyn ac wedi canolbwyntio ar wella'r ddarpariaeth yn y dosbarthiadau Meithrin a Derbyn fydd yn gosod sylfaen gadarn ar gyfer cyrraedd deilliannau uwch erbyn i'r disgyblion gyrraedd diwedd y Cyfnod Allweddol.

Mae'r adroddiad gomisiynwyd gan Gwynedd ar ganlyniadau CS 2017 yn adnabod y rhesymau tebygol dros ganlyniadau Deilliant 5+ ychydig is na'r disgwyl yng Ngwynedd. Un o'r prif resymau am hyn, sy'n dangos cryfder Polisi Iaith Gwynedd, yw'r ffaith bod nifer o ddisgyblion nad ydynt yn siarad Cymraeg gartref yn cael eu hasesu drwy'r Gymraeg ym Mlwyddyn 2; adlewyrchir hyn i raddau drwy'r asesiad iaith Cymraeg eleni ble mae canlyniad Gwynedd ychydig is na'r ganran genedlaethol.

Mae'r adroddiad gomisiynwyd yn adnabod sawl rheswm arall all gyfrannu at ganlyniadau is, ac mae GwE a'r Adran Addysg wedi llunio cynllun gweithredu fel atodiad i'r cynllun busnes 2018-19 sydd yn ymateb i'r darganfyddiadau yma.

Mae canlyniadau y Deilliannau uwch 6+ Gwynedd yn parhau i fod yn gymharol dda. Felly er bod disgwyliadau uwch eleni i gyrraedd y Deilliant yma, mae'r ysgolion wedi codi'r lefel o her i gwrdd â'r gofynion newydd.

Y newyddion da felly yw bod mwy o ddisgyblion Gwynedd na'n genedlaethol yn cyrraedd Deilliant 6 os ydynt wedi cyrraedd y Deilliant disgwyliedig yn y lle cyntaf. Mae arweiniad gan GwE i athrawon CS ar sut i dargedu disgyblion ffiniol D5/6 wedi cyfrannu at sicrhau'r canlyniad yma.

Mae'r gwahaniaeth perfformiad rhwng y bechgyn a'r merched wedi aros yn gyson yn y Cyfnod Sylfaen dros y blynyddoedd diwethaf, ac mae'r patrwm yna wedi parhau er y newid i'r gofynion asesu, gyda'r merched yn parhau i berfformio tua 6% yn uwch na'r bechgyn.

CA2

Tabl 2

Canran o ddisgyblion sydd wedi cyflawni'r Dangosydd Pynciau Craidd (DPC) ar ddiwedd CA2

DPC	2015	2016	2017	2018
Gwynedd	89.5%	89.8%	92.1%	91.2%
Cymru	87.7%	88.6%	89.5%	89.5%

Mae canlyniadau CA2 Gwynedd yn parhau yn gadarn dda. Mae'r perfformiad ym mhob pwnc ar gyfer y lefelau 4 disgwyliedig yn well na'r canlyniadau cenedlaethol. Mae'r perfformiad ar y lefelau uwch 5+ hefyd yn gadarn ac yn uwch na chanlyniadau Cymru ym mhob pwnc.

Cryfderau a llwyddiannau

- Canlyniadau cymharol Deilliannau Uwch Deilliant 6+ yn y Cyfnod Sylfaen
- Canlyniadau CA2 yn enwedig yn y lefelau uwch.

Meysydd i'w Gwella

- Gweithredu argymhellion perthnasol adroddiad Cyfnod Sylfaen Gwynedd

CA3

Canran o ddisgyblion sydd wedi cyflawni'r Dangosydd Pynciau Craidd (DPC) ar ddiwedd CA3

DPC	2015	2016	2017	2018
Gwynedd	91.3%	92.0%	92.8%	92.8%
Cymru	83.9%	85.9%	87.4%	88.1%

Mae perfformiad ar draws y prif ddangosyddion yn CA3 yn gadarn eto eleni. O ran y dangosydd pwnc craidd (DPC), mae perfformiad Gwynedd wedi aros yn gyson, ac mae'r perfformiad yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol. Bu gostyngiad yn y ganran o ddysgwyr PYD a enillodd y dangosydd DPC. Nid oes data cenedlaethol ar gael ar hyn o bryd.

Cymraeg : perfformiad ar y lefel ddisgwyliedig wedi gostwng ychydig eleni, ond yn parhau'n uwch na pherfformiad 2016. O ran cymhariaeth genedlaethol, mae perfformiad Gwynedd ychydig is ond rhaid cymryd i ystyriaeth maint y cohort lleol. Mae perfformiad un lefel yn uwch na'r lefel ddisgwyliedig wedi cynyddu dros dreigl tair blynedd, ac yn uwch na'r cyfartaledd genedlaethol.

Saesneg : perfformiad ar y lefel ddisgwyliedig mewn Saesneg wedi cynyddu dros dreigl tair blynedd ac eto eleni, ac yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol. Gwelir patrwm tebyg ar un lefel yn uwch na'r lefel ddisgwyliedig gyda chynnydd pellach eleni, ac yn sylweddol uwch na'r gymhariaeth genedlaethol.

Mathemateg : perfformiad ar y lefel ddisgwyliedig mewn mathemateg wedi cynyddu eto eleni a dros dreigl tair blynedd, ac yn uwch na'r cyfartaledd genedlaethol. Gwelwyd gostyngiad bychan ym mherfformiad Gwynedd ar un lefel yn uwch na'r lefel ddisgwyliedig, ond yn parhau uwchlaw cyfartaledd Cymru.

Gwyddoniaeth : gostyngiad bychan ar y lefel ddisgwyliedig ond yn parhau yn uchel, ac yn uwch na'r ganran genedlaethol. Mae perfformiad un lefel yn uwch na'r lefel ddisgwyliedig hefyd wedi parhau yn uchel, ac yn sylweddol uwch na'r ganran genedlaethol.

Cryfderau a llwyddiannau

- Perfformiad Gwynedd yng nghyfnod allweddol 3 wedi parhau yn uchel , ac yn uwch ym mron pob un dangosydd o'i gymharu â'r perfformiad cenedlaethol

Meysydd Gwella

- Cynyddu perfformiad disgyblion PYD ar y lefelau disgwyliedig yn y pynciau craidd

CA4

Gwybodaeth gyd-destunol ar gyfer arholiadau 2018

Yn dilyn y newidiadau yn 2016-17, mae anwadlrwydd sylweddol yn parhau i fod mewn perthynas â deilliannau TGAU. Mae'r newidiadau sylweddol i batrwm a nifer y disgyblion a safodd arholiadau yn ystod Haf 2018 wedi cael effaith ar ganlyniadau, fel y gwelir yn y ffaith bod cyfran y graddau A* i C ar draws yr holl bynciau yng Nghymru wedi gostwng 1.2yp i 61.6%.

Mae TGAU yn y broses o gael eu diwygio, ac fe gafodd 15 o bynciau diweddaedig eu sefyll am y tro cyntaf yn ystod yr haf hwn.

Cafodd y gyfres newydd o gymwysterau TGAU Gwyddoniaeth eu harchwilio am y tro cyntaf yn 2018, ac mae'n cyd-fynd â'r newidiadau i'r dangosyddion perfformiad yn CA4, i gynnwys un canlyniad TGAU yn unig ar gyfer Gwyddoniaeth, fel dau fesur yn y dangosydd 9 wedi'i gapio. O ganlyniad, nid yw cymharu gyda data hanesyddol yn berthnasol. Roedd ysgolion yn gallu dilyn trywydd y llwybrau canlynol: Gwyddoniaeth (Dyfarniad Triphlyg), Gwyddoniaeth (Dyfarniad Dwbl), Gwyddoniaeth Gymhwysol (Dyfarniad Dwbl), a Gwyddoniaeth Gymhwysol (Dyfarniad Sengl). Gan fod y dangosydd 9 wedi'i gapio yn cynnwys dau fesur Gwyddoniaeth, mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi dilyn y llwybrau dwbl a thriphlyg.

Mae newidiadau sylweddol wedi bod i ffiniau graddau ers Haf 2017 a mis Tachwedd 2017 o'u cymharu â Haf 2018, yn arbennig ar radd C mewn Saesneg a Mathemateg. Mae hyn wedi'i gwneud yn anodd i ysgolion sicrhau bod y rhagamcanion a'r targedau cywir yn cael eu gosod. Ers Medi mae ysgolion a swyddogion wedi ceisio eglurder ynglŷn a'r rhesymau dros y cynnydd yma. Ym mis Hydref fe gyhoeddodd Cymwysterau Cymru adroddiad ar ffiniau graddau Saesneg yn benodol. Er canfyddiadau adroddiad Cymwysterau Cymru mae penaethiaid ein hysgolion uwchradd a swyddogion yn gytûn fod data ysgolion Gwynedd wedi cael eu dylanwadu'n sylweddol gan benderfyniadau cofrestrïadau.

Dylid ystyried perfformiad ysgol yn ôl trywydd ei pherfformiad ei hun, gan nad yw'n briodol cymharu ysgolion â'i gilydd oherwydd y gwahanol gyd-destunau a'r gwahanol gamau gwelliant.

Dadansoddiad o ganlyniadau Gwynedd ar brif ddangosyddion Llywodraeth Cymru

Yn 2018 bu gostyngiad yng nghanran pob un o'r prif ddangosyddion mewn cymhariaeth â 2017, ac yn sylweddol felly mewn Saesneg.

Dangosyddion	Gwynedd 2017	Gwynedd 2018	+ / - 2017/2018	Cymru 2018
TL2+	58.1	54.6	-3.5	55.1
TL2	70.0	69.5	-0.5	66.9
TL1	97.3	95.9	-1.4	93.6
SAESNEG	63.5	51.7	-11.8	62.6
CYMRAEG	72.1	70.1	-2	74.3
MATHEMATEG	56.4	55.8	-0.6	59.4
RHIFEDD	59.6	58.9	-0.7	58
MATHEMATEG (Gorau o'r 2)	62.9	61.5	-1.4	63.5
GWYDDONIAETH	72.8	66.7	-6.1	63
5A*/A	20.6	19.2	-1.4	18
SGÔR CAPIO 9	365.8	360.8	-5	350.1
PRESENOLDEB	95.2	94.8	-0.4	93.9

Perfformiad yn y Gymraeg wedi aros yn gyson uchel, ond mae bwlch pryderus wedi'i amlygu rhwng perfformiad yn y Gymraeg a Saesneg. Er bod perfformiad Cymru ychydig yn uwch, mae canran disgyblion sy'n eistedd Cymraeg iaith gyntaf yn uchel dros ben, 82% (17.3% o ddysgwyr Cymru a gofrestrwyd ar gyfer Cymraeg iaith gyntaf) Rhwng 2014 a 2016 roedd perfformiad Saesneg Gwynedd yn uwch na pherfformiad Cymru. Yn 2017, a chanlyniadau cyntaf y cwrs Saesneg newydd ac ond iaith yn cyfri tuag at y dangosydd roedd perfformiad Gwynedd 0.2% islaw Cymru. Ond, yn 2018 mae

perfformiad L2 Saesneg wedi gostwng 11.8%, gyda pherfformiad wedi gostwng yn sylweddol yn yr ysgolion oedd wedi perfformio orau yn 2017.

Mae gostyngiad bychain mewn mathemateg, rhifedd a'r ganran o ddysgwyr enillodd un o'r ddau wedi effeithio'r cynnydd disgwylidig yn nangosydd TL2+.

Oherwydd newidiadau cymhwyster Gwyddoniaeth ni ellir gwneud cymhariaeth â pherfformiad 2017. Mae perfformiad gwyddoniaeth yn galonogol gyda nifer fawr iawn o ysgolion yn agos iawn i'w targedau. Mae perfformiad Gwynedd yn uwch na Chymru

Yn gyffredinol nid oes newid arwyddocaol rhwng perfformiad bechgyn a merched, gyda'r bwch wedi lleihau ychydig yn y TL2+, TL2, 5A*/A, Maths gorau, maths, rhifedd a gwyddoniaeth, ond wedi cynyddu ychydig yn y Sgôr capio 9, Saesneg a'r Gymraeg.

Ar y llaw arall mae perfformiad disgyblion sy'n gymwys i brydau ysgol am ddim wedi gostwng, yn bryderus felly ar y TL2+, ond mae perfformiad 2018 yn debyg iawn i broffil perfformiad 2014-2016. Mae'n anodd cymharu patrymau perfformiad 2017 a 2018, ond mae perfformiad disgyblion PYD Gwynedd wedi gostwng eleni ymhob dangosydd.

Cryfderau a llwyddiannau

- Ysgolion cynhwysol a pherfformiad cadarn ar L1. Nodir hefyd bod cydweithio cryf i ddatblygu darpariaeth a chwricwlwm sydd yn eang a chytbwys.
- Perfformiad Cymraeg iaith gyntaf yn gyson uchel.
- Gwelliannau sylweddol mewn ysgolion penodol ar rai dangosyddion.

Meysydd Gwella

- Gwella perfformiad Saesneg a Mathemateg CA4.
- Gwella perfformiad disgyblion sy'n gymwys am ginio ysgol am ddim (PYD)
- Mewn ysgolion penodol, parhau i wella ansawdd arweinyddiaeth ac arbenigeddau adrannol yn y pynciau craidd.

CA5

Dangosyddion	Gwynedd 2017	Gwynedd 2018	+ / - 2017/2018	Cymru 2018
% sy'n cyflawni L3	97.6	97.4	-0.2	97.6
% sy'n cyflawni 3 o raddau A*-A	13.1	14.4	+1.3	13.4
% sy'n cyflawni 3 o raddau A*-C	59.4	60.4	+1.0	58.1

Cryfderau a llwyddiannau

- Cynnydd mewn perfformiad mewn dau o'r tri prif ddangosydd a'r ddau yn rhagori ar berfformiad Cymru

Meysydd Gwella

- Parhau a’r gwelliannau drwy wneud defnydd mwy effeithiol o ALPS fel offeryn gosod targedau a monitro cynnydd.

3. PROFFIL AROLYGIADAU

Mae proffil arolygiadau ar draws y ddau sector yng Ngwynedd yn dda. Yn ystod blwyddyn addysgol 2017-2018, bu i Estyn gynnal arolygiad mewn 19 ysgol [14 cynradd, 4 uwchradd ac 1 arbennig].

Mewn 16 ysgol [%], dyfarnwyd nad oedd angen unrhyw weithredu dilynol, ac yn y dair ysgol arall dyfarnwyd categori dilyniant lleiaf dwys [Adolygiad Estyn].

Nodir isod y proffil barnau ar draws y 5 maes arolygu:

Proffil Cynradd	Rhagorol	Da	Digonol	Anfoddhaol
MA1 : Safonau	0%	93.3%	6.7%	0%
MA2 : Lles ac agweddau at ddysgu	26.7%	73.3%	0%	0%
MA3 : Addysgu a phrofiadau dysgu	0%	86.7%	13.3%	0%
MA4 : Gofal cymorth ac arweiniad	6.7%	86.6%	6.7%	0%
MA5 : Arweinyddiaeth a Rheolaeth	6.7%	80.0%	13.3%	0%

Proffil Uwchradd	Rhagorol	Da	Digonol	Anfoddhaol
MA1 : Safonau	0%	50.0%	50.0%	0%
MA2 : Lles ac agweddau at ddysgu	25.0%	75.0%	0%	0%
MA3 : Addysgu a phrofiadau dysgu	0%	75.0%	25.0%	0%
MA4 : Gofal cymorth ac arweiniad	25.0%	75.0%	0%	0%
MA5 : Arweinyddiaeth a Rheolaeth	0%	75.0%	25.0%	0%

4. GOSOD TARGEDAU

Ym mis Mai 2018, cyhoeddodd Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg [Ddatganiad Ysgrifenedig](#) yn darparu diweddariad ar drefniadau mesur perfformiad ysgolion yng Nghyfnod Allweddol 4 ar gyfer 2019 ymlaen.

Roedd hwn yn cyflwyno mesurau perfformiad 'interim' newydd ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 o fis Medi 2019 ymlaen (data cohort 2018/19). Bydd y mesurau 'interim' hyn, yn seiliedig ar bwyntiau, yn disodli'r gyfres gyfredol o fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4, gan gynnwys mesurau cynhwysol Lefel 1 a Lefel 2, o 2019 ymlaen.

Yn y cyfnodau allweddol eraill, mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi deddfu i:

- roi'r gorau i gyhoeddi data Asesiadau Athrawon a data Profion Darllen a Rhifedd Cenedlaethol ar lefel ysgol ac ar lefel ranbarthol o 2018/19 ymlaen; a
- sicrhau mai 2016/17 fydd y flwyddyn olaf y bydd y data hwn yn cael ei gyhoeddi, ar lefel ysgol ac ar lefel ranbarthol, i'r cyhoedd, partneriaid, rhanddeiliaid a gwneuthurwyr polisi.

Mae Llywodraeth Cymru (LIC) wedi rhoi ystyriaeth frys i ofynion gosod targedau'r ysgol, gyda golwg ar y newidiadau sy'n cael eu cyflwyno, ac maent wedi bod yn cysylltu gyda'r sector ar sut y gellid rheoli'r

trefniadau hyn yn y tymor byr. Fodd bynnag, nid yw'r weithdrefn ddeddfwriaethol angenrheidiol wedi caniatáu i LIC alinio'r gofynion statudol mor gyflym ag y buasem wedi'i ddymuno.

Yng Nghyfnod Allweddol 4, mae disgwyl i ysgolion osod targedau terfynol, targedau wedi'u hadolygu a thargedau dros dro yn erbyn canran y disgyblion sy'n cyflawni mesurau cynhwysol Lefel 1 a Lefel 2, ynghyd â thri targed yn seiliedig ar hunan arfarniadau. Mae angen i'r Awdurdod Lleol dderbyn y targedau hyn a'u cymeradwyo cyn 31 o Ragfyr fan bellaf. O gofio ein bod yn cael gwared ar fesurau trothwy, rydym yn cydnabod nad yw gofyn i ysgolion osod targedau yn erbyn yr hyn a fydd yn fesurau perfformiad ysgolion darfodedig ymhen fawr o dro yn gwneud synnwyr mwyach.

Mae'r tabl isod yn nodi'r gofynion statudol cyfredol mewn perthynas â gosod targedau ar gyfer y cyfnodau allweddol perthnasol:

Cyfnod Allweddol 2 (Disgyblion Blwyddyn 6)	Cyfnod Allweddol 3 (Disgyblion Blwyddyn 9)	Cyfnod Allweddol 4 (Disgyblion Blwyddyn 11)
Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 4 neu uwch mewn Saesneg	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 5 neu uwch mewn Saesneg	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni'r Trothwy Lefel 2 gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg
Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 4 neu uwch mewn Cymraeg iaith gyntaf	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 5 neu uwch mewn Cymraeg iaith gyntaf	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni'r Trothwy Lefel 1
Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 4 neu uwch mewn Mathemateg	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 5 neu uwch mewn Gwyddoniaeth	
Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 4 neu uwch mewn Gwyddoniaeth	Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni Lefel 5 neu uwch mewn Mathemateg	
<i>Targed Lleol 1</i>	<i>Targed Lleol 1</i>	<i>Targed Lleol 1</i>
<i>Targed Lleol 2</i>	<i>Targed Lleol 2</i>	<i>Targed Lleol 2</i>
<i>Targed Lleol 3</i>	<i>Targed Lleol 3</i>	<i>Targed Lleol 3</i>
<i>*Dylai'r Targedau Lleol adlewyrchu blaenoriaethau a nodwyd drwy hunan arfarniadau.</i>		

Mae Llywodraeth Cymru (LIC) yn y broses o gael gwared ar natur benodol y targedau (gan gynnwys mesurau cynhwysol Lefel 1 a Lefel 2 yng Nghyfnod Allweddol 4) er mwyn cynyddu'r **nifer o dargedau amhenodol, yn seiliedig ar ddeilliannau hunan arfarniadau.**

Mae'r broses ddeddfwriaethol ofynnol yn golygu y bydd yn amhosibl i LIC weithredu'r newidiadau arfaethedig cyn 31 Rhagfyr 2018, pan fydd disgwyl i dargedau fod wedi'u gosod a'u cymeradwyo gan yr Awdurdod Lleol. O ganlyniad, bydd yna gyfnod lle nad yw gofynion y rheoliadau'n adlewyrchu bwriadau na disgwyliadau LIC mewn perthynas â gosod targedau.

Yn ystod y cyfnod pontio hwn, bydd angen i ysgolion ac Awdurdodau Lleol ystyried pa dargedau fuasai'n fwyaf priodol iddynt eu gosod eleni.

Y ffordd ymlaen

Mae hunan arfarnu effeithiol, gosod targedau effeithiol a chynllunio effeithiol ar gyfer gwelliant wrth wraidd y gwaith o sicrhau deilliannau gwell i ddisgyblion.

Er mwyn codi safonau, mae angen i'r proffesiwn arfarnu'n feirniadol ac, os oes angen, newid yr hyn y mae'n ei wneud a sut y mae'n gwneud hynny. Mae'r gwaith o osod targedau effeithiol yn chwarae rôl

allweddol yn y broses o godi safonau, ac mae'n rhaid ymgymryd â'r gwaith hwnnw a chynllunio ar gyfer gwelliant ar yr un pryd.

Mae gosod targedau'n caniatáu i ysgolion ganolbwyntio ar yr hyn y maent yn ei wneud ar hyn o bryd a'r gwelliannau y maent yn dymuno eu gweld. Mae'n cyfrannu at effeithiolrwydd ysgol pan fydd yn cael ei wneud fel rhan o'r broses o gynllunio ar gyfer gwelliant.

Yr hyn sy'n allweddol yw bod ysgolion yn nodi ac yn gosod **targedau gwella priodol sy'n gysylltiedig â'u blaenoriaethau gwella**. Dylid gosod y rhain fel **targedau lleol** wedi'u pennu yn y tabl uchod ac mae'n bosibl y byddant yn cynnwys amcanion penodol a mesuradwy pan fo hynny'n briodol.

Fodd bynnag, **ni all yr holl dargedau gwella fod yn feintiol**. Pe buasem yn gofyn i ysgolion osod targedau gwella clir, yna buasai'n caniatáu i'r **targed lleol** fel ag y mae i fod yn ansoddol neu'n feintiol.

Ni fuasai ysgolion ond yn rhannu eu targedau gwella allweddol (neu eu Targedau Lleol) gyda'r ALL/Consortiwm. Buasai'r Awdurdodau Lleol yn parhau i fod yn gyfrifol am gymeradwyo'r targedau gwella a osodir gan yr ysgolion. Staff gwella ysgolion sy'n sicrhau ansawdd y broses hon ar ran yr ALL fel arfer. Ni fyddai Targedau Lleol yn cael eu agregu ar lefel Awdurdod Lleol na rhanbarth.

Yn y cyfnod interim, bydd yn rhaid i ysgolion adrodd yn erbyn y targedau statudol penodol a ddisgrifiwyd yn y tabl uchod hyd nes y gwaredir hwy gan ddeddfwriaeth.